

Milí studenti,

Po dobu distanční výuky bychom se v tomto semestru věnovali muzikoterapii z hlediska jejích zdrojů v dějinách hudby.

Dnes začneme tím nejstarším zdrojem, který se utvářel už v pravěku, a tím jsou rituály.

Co je to vlastně rituál? Nejstručnější definice říká, že je to *neměnná procedura daná pravidly*.

Už od pravěku byly rituály neodmyslitelně spojeny s hudbou a jejím rytmem. Jejich smyslem bylo:

- Dát člověku nebo skupině sílu ke zvládnutí skutečností, které je přesahují a nemají nad nimi kontrolu
- Zplnomocnit člověka nebo skupinu k nějakému úkolu
- Léčit
- Přinášet psychosomatické uvolnění
- Dodat člověku nebo skupině jistotu a řád
- Sjednotit člověka se skupinou, sjednotit navzájem všechny členy skupiny

Z pravěkých rituálů se vyvinula celá řada **cílených rituálů** současnosti.

Jsou důležitým prvkem v sociální práci, pastorační práci psychoterapii a pedagogice.

Kulturní a sociální antropologie rozděluje rituály na:

1) Výroční – zde je zdůrazněná cykličnost v průběhu roku (slunovrat – Vánoce, židovský pesach či křesťanské Velikonoce jako předzvěst jara atd.)

2) Přechodové – změny v postavení jedinců ve vztahu ke společnosti (zasnoubení, svatba, biřmování, pohřební obřady, iniciační obřady, obřady spojené s těhotenstvím atd.)

3) Situační – konají se v případě nějaké mimořádné situace (např. nemoc – uzdravení, vnější ohrožení atd.) Do této kategorie lze zahrnout částečně i rituály související s terapeutickými a edukačními aktivitami.

V muzikoterapii využíváme hlavně prvky přechodových a situačních rituálů. Umožňují jednotlivci nebo skupině přesunout se z prostředí nebo ze stavu, ve kterém už není žádoucí setrvávat, do prostředí nového, tedy do toho, které je vhodné přijmout jako realitu. Často je vhodné k podpoře skupiny či jednotlivce využít i prvků rituálů výročních.

Abyste měli konkrétnější představu, jak lze rituály v muzikoterapii vytvářet a praktikovat, podívejte se na bakalářskou práci Martiny Markové s názvem: **Zpívané rituály v mateřské škole**.

Odkaz zde:

<https://theses.cz/id/px014a/11366458>

Prostudujte si především str. 21 – 38, tedy od kapitoly 1.2 *Rituály* a následně celou praktickou část práce.

Poté bude vaším úkolem:

- 1) Formulovat alespoň 8 konkrétních důvodů, proč je dobré právě ve školce zpívané rituály praktikovat. Jsou v této části práce minimálně na dvou místech velmi dobře popsány.
- 2) Uvést, s čím je dobré zpívané rituály spojovat.
- 3) Popsat všech 14 konkrétních situací, pro které autorka zpívané rituály ve školce nabízí
- 4) Uvést, které z těchto rituálů považujete vy sami za zvlášť důležité a z jakého důvodu.

Přesné a úplné odpovědi prosím uložte do odevzdávací skřínky s názvem Rituály v MŠ podle své skupiny A nebo B, a to do pondělí 8. února.